

SIVISTYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 5/2001 vp

Opetusministeriön selvitys koulutuksen arviointitoiminnasta

Opetusministeriölle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan sivistysvaliokunta on saanut opetusministeriöltä eduskunnan edellyttämän selvityksen koulutuksen arviointitoiminnasta. Sivistysvaliokunta antaa perustuslain 47 §:n 2 momentin nojalla lausuntonsa mainitusta asiasta.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- johtaja Kirsi Lindroos, opetusministeriö
- neuvotteleva virkamies Virpi Einola-Pekkinen, valtiovarainministeriö

- pääjohtaja Jukka Sarjala, hallintojohtaja Kari Pitkänen ja opetusneuvos, filosofian tohtori Ritva Jakku-Sihvonen, Opetushallitus
- lääninsivistysneuvos Pertti Kokkonen, Oulun lääninhallitus
- opetustoimenjohtaja Maija Daavittila, Espoon kaupunki
- sivistystoimenjohtaja Heli Väissi, Lempäälän kunta
- sivistystoimenjohtaja Aulis Pitkälä, Vantaan kaupunki
- opetus- ja kulttuuriyksikön päällikkö Anneli Kangasvieri, Suomen Kuntaliitto
- korkeakoulujen arviointineuvoston pääsihteeriksi Kauko Hämäläinen.

OPETUSMINISTERIÖN SELVITYS

Opetusministeriön selvitys perustui eduskunnan koulutusta koskevan lainsäädännön yhteydessä hyväksymään lausumaan: "Eduskunta edellyttää, että arviointitoiminta Opetushallituksessa järjestetään riittävän itsenäisenä suhteessa opetushallinnon muuhun organisaatioon. Arvioinnin toimivuudesta on annettava selvitys kahden vuoden kuluessa. Samalla on kerättävä kokemuksia eri tehtävien tarkoituksenmukaisesta organisoinnista ja tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin arviointia koskevien säännösten tarkistamiseksi."

Koulutuksen arvioinnista on säädetty samansisältöisesti 1.1.1999 voimaan tulleissa perusopetuslain (628/1998) 21 §:ssä, lukiolain (629/1998) 16 §:ssä, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 24 §:ssä, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 15 §:ssä sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain (123/1998) 15 §:ssä.

Selvityksessä todetaan, että normiohjausjärjestelmiä uudistettaessa on yhä enemmän siirrytty koulutusprosessin ennakkollisesta ohjaamisesta koulutuksen tavoitteisiin ja toimintaan perustuvaan lainsäädäntöön. Nykyisessä toimintakult-

tuurissa koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset voivat entistä itsenäisemmin päättää toiminnastaan kansallisten tavoitteiden mukaisesti.

Koulutuksen arvioinnilla on siten keskeinen merkitys ja painoarvo uudessa ohjausjärjestelmässä. Toisaalta on huomattava, että koulutuksen lainsäädännön uudistaminen ei merkinnyt normiohjauksen merkityksen vähentymistä, vaan sillä pikemminkin selkeytettiin toiminnan sisältöä ja toimijoiden oikeuksia koskevaa sääntelyä.

Arviointitoiminnan organisointi ja toimivuus

Selvityksissä tarkastellaan koulutuksen järjestäjien, lääninhallitusten, Opetushallituksen ja opetusministeriön roolia arvioinnin järjestämisessä.

Uuden koulutuslainsäädännön valmisteluasiakirjoissa ja opetusministeriön päätöksessä koulutuksen ulkopuolisen arvioinnin perusteista ja sen taustamuistiossa korostetaan arviointitoiminnan itsenäisyyttä kehittämistyöstä. Päätöksen mukaan "arviointityö tulee järjestää siten, etteivät henkilöt, jotka ovat osallistuneet koulutuksen tavoitteiden ja sisältöjen valmisteluun, toimi saman koulutuksen arvioijina".

Opetushallituksen nykyisen työjärjestyksen mukaan arvioinnista todetaan: "Pääjohtajan esikuntaan kuuluu arviointiasiantuntijoita. Arviointivirkamiesten toiminnan koordinoinnista vastaa pääjohtajan määräämä virkamies. Arviointi toteutetaan hankkeina. Pääjohtaja nimeää hankkeelle projektipäällikön, joka laatii projektisuunnitelman ja joka vastaa hankkeen toteutuksesta ja tulosten raportoinnista. Pääjohtaja päättää arviointitietojen julkaisemistavasta. Arvioinnin ja arviointihenkilöstön riippumattomuus kehittämistoiminnasta toteutetaan hallinnollisin toimenpitein."

Arviointihankkeiden toteuttamista on Opetushallituksen pääjohtajan päätöksen mukaan linjattu mm. seuraavasti: "Opetushallituksen riippumattomat arviointivirkamiehet toteuttavat arviointihankkeet tulossopimuksen mukaisesti. Arvioinnin valmistuttua pääjohtaja tai hänen erikseen nimeämänsä virkamies toimittaa arvioinnin tulokset opetusministeriölle. Opetushallituksen johtokuntaa informoidaan, kun tu-

lokset on jätetty ministeriölle. Ministeriö määrittää julkistamisesta ja mahdollisista jatkotoimenpiteistä."

Opetushallituksen lakisääteisenä tehtävänä on koulutuksen seuranta ja kehittäminen ja siihen liittyvien opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteiden vahvistaminen. Koulutuksen arviointitoiminnan itsenäisyys opetuksen kehittämistyöstä on hoidettu Opetushallituksen sisäisin järjestylin.

Selvityksessä arvioidaan lisäksi arvioinnin osuvuutta, tehokkuutta ja taloudellisuutta sekä vaikuttavuutta.

Opetusministeriön selvityksen mukaan arviointitoiminnan nykyinen asema Opetushallituksen organisaatiossa ei takaa riittävästi arviointitoiminnan riippumattomuutta ja läpinäkyvyyttä. Sen takia on tarpeellista ja välttämätöntä uudistaa Opetushallituksen alaisen opetustoimen kansallisen arviointitoiminnan organisaatio. Asiaa ratkaistaessa tulevat kysymykseen lähinnä seuraavat päävaihtoehdot:

- 1) opetustoimen arviointitoiminnan liittäminen opetusministeriön yhteydessä toimivan korkeakoulujen arviointineuvoston yhteyteen; tai
- 2) koulutuksen arviointiviraston perustaminen opetusministeriön hallinnonalalle; taikka
- 3) koulu- tai opetustoimen erillisen arviointineuvoston perustaminen opetustoimen keskuhallintoviranomaisten yhteyteen.

Selvityksen mukaan näitä vaihtoehtoja tarkasteltaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota arvioinnin organisointitavan riippumattomuuteen, relevanssiin ja vaikuttavuuteen, taloudellisuuteen, tehokkuuteen ja tuloksellisuuteen.

Arvioinnin *riippumattomuuden* näkökulmasta paras ratkaisu voidaan turvata vaihtoehdoissa, joissa arviointi on järjestetty toimeenpanevan hallinnon kylkeen tai sivuun siten, ettei hallinnolla ja päätöksentekojärjestelmällä ole suoraan alistavaa käskyvaltasuhdetta arviointiorganisaatioon. Tällainen järjestely on korkeakoulujen arviointineuvostolla suhteessa opetusministeriöön.

Erillisen arviointiviraston perustaminen merkitsisi mitä ilmeisimmin opetusministeriön alaisena normaalisti toimivan uuden keskusviraston

perustamista. Virastoa johdettaisiin ministeriön ja viraston tulossopimuksin. Tällainen tavanomainen ministeriö-keskusvirastosuhde ei välttämättä parhaiten takaisi riippumattomuutta, koska arviointivirasto asettuisi hallinnon hierarkiassa suoraviivaisesti ministeriön alaiseksi organisaatioksi.

Kolmannessa vaihtoehdossa opetus- tai koulutoimen arviointineuvoston asema voidaan sen järjestämistavasta riippuen ratkaista riippumattomuuden näkökulmasta useammallakin tavalla. Neuvoston asema voidaan järjestää korkeakoulujen arviointineuvoston tapaan tai muilla vastaavilla tavoilla suhteessa opetusministeriöön ja Opetushallitukseen. Keskeisiä seikkoja riippumattomuuden kannalta olisivat ennen kaikkea neuvoston asettamismenettely ja kokoonpano, alaisuussuhde keskushallintoviranomaisiin ja neuvoston virkamiehistön tai sihteeristön asema.

Arvioinnin *relevanssin* ja *vaikuttavuuden* kannalta tärkeitä kysymyksiä ovat muun muassa, miten arviointitoiminta pysyy ajan tasalla, seuraa olennaisia ilmiöitä ja muodostaa kiinteän osan koulutuksen kehittämistä ja opetustoimen uutta ohjausjärjestelmää sekä tuottaa vaikuttavuudeltaan oikein kohdistuvia ja hyödynnettävissä olevia tuloksia.

Tehtäviltään ja ohjausjärjestelmiltään hyvin erilaisten sektorien arviointitoiminnan sijoittaminen korkeakoulujen arviointineuvoston yhteyteen sen toimialaa laajentamalla ei selvityksen mukaan vaikuta kaikkein tarkoituksenmukaisimmalta ratkaisulta. Muun opetustoimen arviointitoiminnan asianmukaisen käynnistämisen turvaaminen kulttuuriltaan toisenlaisen orientaation ottaneessa neuvostossa saattaisi olla vaikeaa. Myös korkeakoulujen ja muun opetustoimen yhteisen arviointiviraston toimintaa vaikeuttaisivat aivan vastaavasti sektoreiden tarpeet.

Selvityksen mukaan arviointiorganisaatioiden tulee olla riippumattomia, mutta arvioinnin relevanssin ja vaikuttavuuden turvaaminen edellyttää toisaalta, etteivät arviointiorganisaatiot ole liian etäällä hallinnosta ja päätöksenteosta. Esimerkiksi korkeakoulujen arviointineuvosto-

vaihtoehdolla ei sellaisenaan nykyiseltä pohjalta olisi mitään yhteyttä Opetushallitukseen, vaikka Opetushallituksella on merkittävä asema ja päätösvalta toimialansa koulutuksen hallinnon kehittämisessä. Erillisen arviointiviraston vaihtoehdossa arviointiorganisaatio olisi Opetushallitukseen rinnastettava keskusvirasto.

Arviointitoiminnan *taloudellisuutta* eri vaihtoehdoissa on vaikea arvioida. Yhden keskeisen kysymyksen muodostaa se, järjestetäänkö varsinainen arviointityö arviointiorganisaatioiden virkamiehistön tai sihteeristön toimesta vai kuten nykyisessä korkeakoulujen arviointineuvostossa, jossa se on suoritettu pääasiallisesti asetettujen ulkopuolisten arviointiryhmien toimesta eli kustannusvaikutuksiltaan suhteellisen kevyellä organisaatiolla. Mikäli asia järjestettäisiin ensin mainitulta pohjalta, nämä ratkaisuvaihtoehdot olisivat kustannusvaikutuksiltaan selvästi kalliimpia.

Opetushallituksen arviointiyksikössä oli vuoden 2000 alussa 34 henkilöä, joista vakinaisia virkamiehiä 16 ja määräaikaisia 18. Arviointitoiminnan määrärahat olivat kaikkiaan 16 616 100 mk. Tästä palkkausten osuus oli 8 800 621 mk ja muiden menojen osuus 7 815 479 mk. Näistä muista menoista kansainvälisten ja pohjoismaisten arviointiprojektien ja muun yhteistyön menoja oli yhteensä 3 185 265 mk, josta Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitokselle ohjattiin 2 762 500 mk. Näistä menoista Opetushallituksen osuus oli siten 4 630 214 mk, jolloin Opetushallituksen omat menot olivat kaikkiaan 13 430 835 mk.

Johtopäätöksenä selvityksessä todetaan, että muun opetustoimen arviointitoiminta olisi tarkoituksenmukaista järjestää korkeakoulujen arviointineuvoston tapaan erilliseen opetus- tai koulutoimen arviointineuvostoon. Tämän opetustoimen luonteen ja roolin mukaisesti arviointineuvoston asema olisi määriteltävä sekä suhteessa opetusministeriöön että Opetushallitukseen.

Neuvoston tehtävänä olisi kehittää, edistää ja organisoida sen toimialaan kuuluvan koulutuksen arviointia ja arviointihankkeita. Varsinainen

arviointityö suoritettaisiin pääsääntöisesti erikseen asetettavien asiantuntijaryhmien toimesta.

Arviointineuvosto olisi kokoonpanoltaan asianomaisen koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten, niiden yhteenliittymien, opettaja- ja opiskelijajärjestöjen sekä työelämän osapuolten ja muiden sidosryhmien organisaatio. Neuvoston asettaisi määräajaksi opetusministeriö.

Neuvostolla olisi määräaikainen sihteeristö, joka koostuisi pääsihteeristä ja neuvoston toimialan eri sektoreiden pääsuunnittelijoista sekä tarpeellisesta sihteerityövoimasta. Nämä voisivat olla määräaikaisessa virkasuhteessa joko opetusministeriöön tai Opetushallitukseen. Koska neuvoston ja sihteeristön tukipalvelut olisivat luontevimmin järjestettävissä Opetushallituksessa, virkasuhde Opetushallitukseen olisi tarkoituksenmukaisin ratkaisu. Vaikka sihteeristön muodollinen virkasuhde koskeva asema olisi järjestetty Opetushallituksen yhteyteen, sen asiallinen johto olisi neuvoston ja sen johdon alaisuudessa. Henkilöstö otettaisiin yleisen haun kautta neuvoston ehdotuksesta.

Selvityksen mukaan arviointineuvoston palkka- ja toimintamenot budjetoitaisiin Opetushallituksen talousarvioon. Arviointihankkeiden menot rahoitettaisiin opetusministeriön eri sektoreiden kehittämismäärärahoista. Näistä määrärahoista voitaisiin tarpeen mukaan palkata myös arviointihankkeiden määräaikaisia projektisuunnittelijoita.

Arviointitoiminnan tukeminen ja opetustoimen henkilöstön koulutus

Opetushallituksen tehtävänä on tuottaa arviointia tukevia aineistoja sekä järjestää koulutusta ja ohjausta yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Erityisesti tulee pyrkiä täydennyskoulutuksen lisäämiseen. Opetusministeriön toimesta pyritään vahvistamaan myös arviointitoimintaa tukevaa tutkimusta ja tilastointia sekä arviointien toteutuksessa tarvittavaa osaamista.

Tavoitteeksi asetetaan, että vuoden 2002 loppuun mennessä jokaisella koulutuksen ylläpitäjällä on toimiva arviointijärjestelmä, joiden tuloksia voidaan käyttää paremmin hyväksi myös ulkopuolisessa arvioinnissa. Opetushallitus ja lääninhallitukset yhteistyössä seuraavat paikallisten arviointijärjestelmien toteutusta. Lisäksi opetusministeriö hyödyntää arvioinneista saatua tietoa opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen kehittämisessä.

Eri koulutusmuotojen asiantuntijoista ja sidosryhmistä muodostettava opetus- tai koulutoimen arviointineuvosto tehostaisi yhteistyötä arviointitoimintaan osallistuvien tahojen ja sidosryhmien välillä ja parantaisi siten kansallisten ja paikallisen arvioinnin keskinäistä yhteyttä mm. arviointitietouden ja -menetelmien kehittämisen sekä koulutuksen ja ohjauksen keinoin.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta yhtyy opetusministeriön selvityksessä todettuun siitä, että koulutuksen arvioinnilla on keskeinen merkitys ja painoarvo koulutuksen ohjausjärjestelmässä. Arvioinnilla tuetaan koulutuksen jatkuvaa kehittämistä yhä paremmin oppimista edistäväksi ja koulutusta koskevissa laeissa asetettujen oppimis- ja opetustavoitteiden toteutumista. Koulutuksen arviointi on keskeinen keino turvattaessa koulutuspalvelujen laatu ja valtakunnallinen vertailukelpoisuus. Arvioinnilla on siten myös tärkeä yhteiskuntapoliittinen tehtävä edistää tasa-arvon toteutumista suomalaisessa koulutusjärjestelmässä.

Valiokunta viittaa koululainsäädännön yhteydessä arvioinnista lausumaansa (SiVM 3/1998 vp — HE 86/1997 vp). Erityisesti valiokunta korostaa sitä, että arviointi ei ole vain eri koulutuslakien tavoitesäännösten toteuttamista vaan koko koulutuksen tuloksellisuuden arviointia. Tällöin sen kohteena tulee olla niin asianomaisen koulutuksen tavoitteiden toteutuminen, erityisesti huomioon ottaen koulun kasvatuksellinen ja sivistävä tehtävä, koulutuksen saatavuus,

koulutuksen järjestäminen, koulutuksen järjestäjän kasvatustehtävän toteutuminen, tilat ja laitteet, oppilaan ja opiskelijan oikeuksien toteutuminen, opetushenkilöstön toiminta ja oppilaitosten johtaminen kuin myös hallinnon vaikutus työyhteisön henkiseen ilmapiiriin ja voimavarojen suuntaaminen sekä sen arviointi, miten kunta hoitaa koulutuksen järjestämistehtäväänsä.

Arvioinnin tulee ensisijaisesti kohdistua koulutuksen järjestäjiin ja siihen, että he kehittävät koulutustaan lainsäädännön yleisten periaatteiden mukaisesti. Oppilaitosten ylläpitäjien toiminta vaikuttaa oleellisesti koulutuksen tuloksellisuuteen. On erittäin tärkeää, että ylläpitäjät suorittavat itsearviointia ja kunnat arvioivat myös omaa koulutuspolitiikkaansa. Ulkoinen arviointi on välttämätöntä toisaalta koulutuksen tasa-arvoisen ja yhdenmukaisen kehittymisen vuoksi ja toisaalta sen varmistamiseksi, että opetustyön tavoitteet saavutetaan paremmin.

Arvioinnin organisointi

Arvioinnin organisointi on vaativa tehtävä. Valiokunta korostaa, että organisoinnilla ja muilla toimenpiteillä on turvattava arvioinnin kaikinpuolinen luotettavuus ja myönteinen imago siten, että arviointi saavuttaa myös kansalaisten luottamuksen ja edistää osaamista yhteiskunnassa. Järjestelmän toimivuutta on koko ajan seurattava ja varmistettava sen jatkuva kehittäminen.

Valtakunnallisen koulutuksen tuloksellisuuden arvioinnin järjestämisessä on keskeistä, että arviointia suorittaa luottamusta nauttiva, puolueeton, toiminnassaan autonominen ja asiakaslähtöinen, monipuolinen ja kansainvälistä yhteistyötä harjoittava asiantuntijayksikkö. Arvioinnin tarkoituksena tulee olla tuoda esille arvioitavan kohteen heikkoudet ja vahvuudet kehittämistyön perusteeksi.

Arviointijärjestelmän tarkoituksena on tuottaa koulutuksen paikallisessa, alueellisessa ja valtakunnallisessa kehittämistyössä ja päätöksenteossa sekä kansainvälisessä vertailussa tarvittavaa tietoa. Lisäksi arviointien tulisi tuottaa tietoa opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa opiskelijan opintoja koskevien valintojen perusteeksi. Arviointijärjestelmä on tärkeä osa kehitet-

täessä koulutuspalveluja; ei hallinnollisen valvonnan väline.

Valiokunta on saamansa selvityksen perusteella asettunut kannattamaan sellaista vaihtoehtoa, että Opetushallituksen yhteyteen perustetaan erillinen opetustoimen arviointineuvosto. Arvioinnin riippumattomuuden kannalta on kuitenkin välttämätöntä, että arviointineuvoston toiminta on itsenäistä ja sen käyttöön osoitettavat määrärahat erillään Opetushallituksen toimintamäärärahoista. Valiokunta pitää välttämättömänä, että arviointia varten on oma toimintamenomomentti valtion tulo- ja menoarviossa. Valiokunta katsoo, että arviointitoiminnan riippumattomuutta voidaan korostaa sijoitus- ja tilaratkaisuilla.

Opetusministeriön selvityksen mukaan arviointineuvosto olisi kokoonpanoltaan asianomaisen koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten, niiden yhteenliittymien, opettaja- ja opiskelijajärjestöjen sekä työelämän osapuolten ja muiden sidosryhmien organisaatio. Neuvoston asettaisi määräajaksi opetusministeriö. Valiokunta pitää välttämättömänä sitä, että neuvoston kokoonpano muodostetaan riittävän monipuoliseksi, jotta arviointiohjelman uskottavuus turvataan.

Valiokunta yhtyy opetusministeriön selvityksessä todettuun siitä, että arviointineuvoston tehtävänä olisi kehittää, edistää ja organisoida sen toimialaan kuuluvan koulutuksen arviointia ja arviointihankkeita. Arviointineuvoston asema erityisesti arviointiohjelman sekä toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelussa lisää koulutusalaa asiantuntijoiden ja sidosryhmien mahdollisuutta vaikuttaa siihen, mitä arvioinnin kohteeksi otetaan. Tämä lisää toiminnan läpinäkyvyyttä.

Opetusministeriön selvityksen mukaan varsinaisen arviointityön suorittaisivat erikseen asetettavat asiantuntijaryhmät. Valiokunta korostaa sitä, että yleissivistävän, ammatillisen ja aikuiskoulutuksen koulutusjärjestelmän arvioinnin keskeinen merkitys ohjausjärjestelmässä edellyttää myös pysyvää henkilöstöä arviointineuvoston sihteeristöön. Arvioinnin edellyttämän metodisen erikoishenkilöstön ja avustavan

henkilöstön asema arvioinneissa edellyttää toiminnan tehokkuuden ja luotettavuuden kannalta myös pysyväisjärjestelyjä. Luonnollisesti kuitenkin arvioinnin kannalta myös hankekohtaisen asiantuntijoiden käyttö on tärkeää.

Valiokunta pitää myös välttämättömänä, että arvioinnin tutkimusluonteisuuden vuoksi arviointineuvoston sihteeristön esimiehellä olisi korkeakoulujen arviointineuvoston pääsihteerin kelpoisuusvaatimusten tapaan pätevyysvaatimuksena tohtoritasoinen koulutus.

Arviointitulosten hyväksikäyttö

Arvioinnin osuvuuden ja tehokkuuden ohella keskeisintä on arvioinnin vaikuttavuus eli tiedonvälitys ja arvioinnin tulosten määrätietoinen hyväksikäyttö koulutuksen kehittämisessä. Seurantatietojen pohjalta tulee tehdä arvioivia johtopäätöksiä, joiden johdosta käynnistetään kehittämistoimenpiteitä. Kouluissa toteutettavan itsearvioinnin tulisi olla kiinteä osa opetus- ja kasvatustyötä.

Paikallisella tasolla arviointitoiminta ei ole vielä kaikilta osin lähtenyt liikkeelle nykyisen lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja kytkentä kansalliseen arviointiin on ollut osin puutteellista. Kehittämistä on sekä arviointien toteutuksessa, arviointituloksista tiedottamisesta että arviointien hyödyntämisessä. Arviointitoiminnan onnistumisen perusedellytys on, että opettajat ja

rehtorit sekä koulun muu henkilökunta hyväksyvät uuden tehtävän ja ovat aktiivisesti sitä toteuttamassa ja siihen vaikuttamassa. Jotta arvioinnin antama tieto voi olla kehittämisen perusta, on tärkeää, että opetustoimialan kaikki osapuolet osallistuvat arviointiin, sen kehittämiseen ja arviointitulosten hyödyntämiseen.

Voimassa oleva lainsäädäntö lähtee siitä, että arvioinnin keskeiset tulokset julkistetaan. Valiokunnalle on esitetty kritiikkiä siitä, että päättäjät eivät saa riittävästi tietoa arvioinnin tuloksista. Valiokunta korostaa sitä, että kunnallisilla päättäjillä ja vanhemmilla tulee olla riittävästi tutkimuksellista tietoa ja arviointia koulutuksen tasosta. Arviointitoimintaa tulee kehittää niin, että luottamuksellisuus säilyy, mutta päättäjät saavat tietoa muun muassa siitä, mitkä muuttujat vaikuttavat koulujen välisiin laatueroihin.

Valiokunta on keskustellut myös nykyisin toimitetun valtakunnallisen arvioinnin laajuudesta. Valiokunta korostaa sitä, että korvattaessa normiohjausta arvioinnin tulee olla kattavaa ja myös koulukohtaisesti riittävän usein toistuvaa.

Lausunto

Lausuntonaan sivistysvaliokunta esittää,

että opetusministeriö ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kaarina Dromberg /kok	Osmo Puhakka /kesk
vpj.	Jukka Gustafsson /sd	Leena Rauhala /kd
jäs.	Tapio Karjalainen /sd	Säde Tahvanainen /sd (osittain)
	Tanja Karpela /kesk	Ilkka Taipale /sd
	Jyrki Katainen /kok	Irja Tulonen /kok
	Inkeri Kerola /kesk (osittain)	Unto Valpas /vas
	Ossi Korteniemi /kesk (osittain)	Pia Viitanen /sd
	Markku Markkula /kok	vjäs. Christina Gestrin /r
	Margareta Pietikäinen /r	Lauri Oinonen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut